

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap
  - Principiële goedkeuring

Samenvatting

In het voorjaar 2023 werd de vijfjaarlijkse evaluatie van de Vlaamse subsidie-instrumenten Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) en interfaceactiviteiten ten behoeve van de vijf Vlaamse associaties van universiteiten en hogescholen uitgevoerd. De aanbevelingen uit deze evaluatie, alsook de wijzigingen in verwante regelgevingen en voortschrijdend inzicht uit de praktijk, leiden tot wijzigingen in het regelgevend kader: het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap.

De Vlaamse instrumenten IOF en interfaceactiviteiten vormen samen een uniek en complementair duo, waaruit succesverhalen van valorisatie voortkomen: zie publicaties, tekstverhalen en filmpjes op de [homepagina van het FRIS-portaal](#).

De Industriële Onderzoeksfondsen (IOF) zijn interne bestemmingsfondsen van de associaties. In 2023 bedraagt de totale Vlaamse IOF-subsidie 61.524.000 euro. De middelen worden aangewend voor strategisch basisonderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek met het oog op valorisatie bij de universiteit en de hogescholen, partners bij de associatie. De IOF-middelen worden over de verschillende associaties verdeeld op basis van een competitieve verdeelsleutel, bestaande uit de parameters doctoraatsdiploma's (5%), publicaties en citaties (5%), industriële contractinkomsten (30%), contractinkomsten uit het Europese Kaderprogramma (20%), octrooien (20%) en spin-offbedrijven (20%). Binnen de associatie worden de middelen toegekend door het associatiebestuur, na gemotiveerd advies door een Industrieel Onderzoeksfondsraad en middels een open oproep.

In 2023 bedraagt de totale Vlaamse subsidie voor de interfaceactiviteiten 5.299.000 euro. Het aandeel van de interfaceactiviteitsubsidies per associatie is gebaseerd op

het aandeel wetenschappelijk personeel aan de universiteit (met gegarandeerd minimumaandeel van 5%) en is vast voor vijf jaar.

De middelen voor de interfaceactiviteiten van de associaties worden ingezet voor activiteiten ter bevordering van de economische en economisch-maatschappelijke valorisatie met een marktconform financieel rendement van het wetenschappelijk onderzoek uitgevoerd binnen de associatie. Dit gebeurt door stimulering en organisatie van contactmomenten met het bedrijfs- en maatschappelijk leven, de juridische ondersteuning bij het opstellen van contracten, sensibiliserings- en opleidingsactiviteiten voor de valorisatie van onderzoek, begeleiding bij het opstellen van een valorisatieplan, opsporing van ondernemingen voor mogelijke exploitatie, bescherming en exploitatie van intellectuele eigendom (octrooiaanvraag en -beheer, licentie-overeenkomsten, auteursrechten) en de oprichting van spin-offbedrijven. Hiertoe werken de universiteiten en hogescholen nauw samen met ondernemingen en de actoren uit het VLAIO Netwerk.

Momenteel worden de administratieve stappen doorlopen ter goedkeuring van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap.

Binnen de vereisten van het gewijzigde IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit en de individuele aanbevelingen uit het evaluatierapport stellen de universiteiten en hogescholen voor hun associatie, op maat van de ambities en de opportuniteiten van hun instellingen, een strategisch plan 2024-2028 op. Hierin dient duidelijker de rol en de betrokkenheid van de hogescholen opgenomen te worden, alsook de verdere samenwerkingen tussen de kennisinstellingen onderling en met de ondernemingen via het netwerken, de kennisverspreiding en het beantwoorden van kennisvragen van ondernemingen en andere VLAIO Netwerk actoren en het onderling doorverwijzen. Deze strategische plannen worden vervolgens ter goedkeuring voorgelegd aan de minister bevoegd voor de innovatie.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap dat hierbij voorgelegd wordt voor principiële goedkeuring, situeert zich in het beleidsveld valorisatie van onderzoeksresultaten uit strategisch basisonderzoek, toegepast onderzoek en praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek aan zowel de universiteiten als de hogescholen.

Zoals in BBT 2023 strategische doelstelling 2.1 gesteld, ambiert Vlaanderen om tot de internationale top te behoren in het valoriseren van kennis. Het duo beleidsinstrumenten IOF en interfaceactiviteiten zijn hierbij cruciale instrumenten en tevens uniek in hun opzet, daar deze autonomie geven aan elk van de vijf Vlaamse associaties van universiteiten en hogescholen, om in te zetten op hun specifieke

sterktes en opportuniteiten. Binnen de contouren van het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit, stelt elke Vlaamse associatie van universiteiten en hogescholen een strategisch plan op voor de volgende vijf jaar, afgestemd op hun maat en hun ambities. De focus ligt op het valoriseren van academische kennis tot economisch of economisch-maatschappelijk nut met marktconform financieel rendement. Tevens zorgen de innovatieresultaten die de markt bereiken voor een sterke economische positie, wat leidt tot een verhoging van de inkomsten en welvaart voor Vlaanderen.

Op het Europese niveau wordt er sterk ingezet op innovatie en valorisatie. De [EU valorisation policy: making research results work for society](#) heeft als doel de sociale en economische waarde van onderzoek en innovatie in Europa te maximaliseren. Het delen van kennis en het verbeteren van de opname van de onderzoeks- en innovatieresultaten door de maatschappij is een sleutelonderdeel van het voorstel van de Europese Commissie voor het heropleven van de Europese Onderzoeksruiimte (NEW ERA).

Kennisvalorisatie is het proces van het creëren van maatschappelijke en economische waarde vanuit kennis door het linken van verschillende domeinen en sectoren en het transformeren van data, kennis en onderzoeksresultaten in duurzame producten, diensten, oplossingen en op kennis gebaseerd beleid dat de maatschappij ten goede komt.

Het EU-kennisvalorisatiebeleid omvat beide technologische en niet-technologise oplossingen die voordelen kunnen opleveren voor de gehele maatschappij. Deelname van alle actoren in het onderzoeks- en innovatie-ecosysteem inclusief gebruikers, burgers en beleidsmakers is hierbij vereist.

De kruisbestuiving van kennis tussen de verschillende actoren en sectoren gebeurt door samenwerkingen tussen academici en industrie en onderlinge mobiliteit, de creatie van spin-offs en startups, valorisatieprofessionals, intermediaire en kennistransfer professionals, de inzet van burgers en lokale gemeenschappen, het management van de intellectuele activa/eigendom, standaardisatie, kennisverspreiding en beleidsaanvaarding.

De Europese Commissie heeft hiertoe, samen met de lidstaten, richtlijnen kennisvalorisatie ontwikkeld en deze in december 2022 goedgekeurd: [Europese richtlijnen kennisvalorisatie | Departement EWI \(ewi-vlaanderen.be\)](#).

Het Vlaamse innovatie en valorisatiebeleid wordt in Europese context aanzien als een voorbeeld van goede praktijk. Meerdere instrumenten zijn opgenomen in de [Repository of Best Practices](#) van de EC. Het Europese New ERA beleid bevat 20 acties waarbij actie 7 Kennisvalorisatie is en waarin Vlaanderen actief participeert.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Dit ontwerp van besluit dat hierbij voorgelegd wordt voor principiële goedkeuring, is een reglementair besluit waarin een bestaand juridisch kader wordt geoptimaliseerd op basis van de aanbevelingen vermeld in het evaluatierapport van 2023, de actualisering van de verwante regelgeving en het voortschrijdend inzicht uit de praktijk.

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies (wetgevingstechnisch advies en taaladvies) (nr. 2023/330) welke werd verleend op 19 juli 2023.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zoals het besluit in artikel 21 voorziet, zijn de Industriële Onderzoeksfondsen en de interface-activiteiten in 2023 geëvalueerd voor de periode van 2019-2023. Het evaluatierapport met conclusies en aanbevelingen van deze ex-post en ex-ante evaluatie zijn als bijlage 2 toegevoegd. Waar relevant, wordt ernaar verwezen in de toelichtingen van de wijzigingen (zie 2.B). Op basis van de resultaten van deze evaluatie, wordt het beleid verder geoptimaliseerd en verankerd in de regelgeving via wijzigingen aan het voorliggend IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit.

Op basis van de vereisten van het gewijzigde IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit en de individuele aanbevelingen uit het evaluatierapport stellen de universiteiten en hogescholen voor hun associatie, een strategisch plan 2024-2028 op, op maat van hun instelling en hun ambities en opportuniteiten, dat al de volgende elementen (zie artikel 8) bevat:

- 1° de strategische visie van de associatie op de opbouw van toepassingsgerichte kennis, de samenwerking met het bedrijfsleven en de valorisatie van wetenschappelijk onderzoek;
- 2° de strategische en operationele doelstellingen die de associatie met het IOF wil bereiken, inclusief de rol van de hogescholen;
- 3° de strategische en operationele doelstellingen die de associatie met de interfacedienst wil bereiken;
- 4° de wijze waarop het IOF past in het ruimere kader van strategisch basisonderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek van de associatie, met economisch of economisch-maatschappelijk doel en met een marktconform financieel rendement;
- 5° de wijze waarop de associatie tot een optimale interfacewerking wil komen binnen de associatie en op associatieniveau, inclusief de ondersteuning van de hogescholen;
- 6° de wijze waarop de associatie tot een optimale samenwerking wil komen tussen de associaties onderling en in het kader van het VLAIO Netwerk. In die samenwerkingen komen minstens het netwerken, de kennisverspreiding en het beantwoorden van kennisvragen van ondernemingen en andere VLAIO Netwerk actoren en het onderling doorverwijzen voor;
- 7° de wijze waarop de werking van de interfacedienst aansluit bij de werking van het IOF.

Elke associatie heeft in zijn strategisch plan aandacht voor :

- 1° samenwerking tussen de Vlaamse instellingen, internationale en regionale samenwerking;
- 2° responsible research and innovation, afgekort RRI;
- 3° interdisciplinariteit;
- 4° diversiteit van het personeel.

Daarnaast bevat het strategisch voor de looptijd, uitgesplitst per jaar :

- 1° een financiële begroting;
- 2° een personeelsplan;
- 3° de gekwantificeerde doelstellingen

Naast het individuele strategisch plan wordt er een gezamenlijk actieplan 2024-2028 opgesteld voor TTO-Flanders, de koepel voor samenwerking tussen de interfacediensten van de vijf associaties onderling en de acties voor samenwerking met het VLAIO Netwerk en de versterking van de kennisdiffusie in twee richtingen, vanuit hoger onderwijsinstellingen naar ondernemingen en omgekeerd. De dialoog tussen de bedrijfswereld (sectorfederaties, kleine en grote ondernemingen), maatschappelijke actoren en de kennisinstellingen (de quadrupel helix aanpak) wordt verder gezet om tot een optimale samenwerking te komen in het kader van het VLAIO Netwerk, waarbij het netwerken, de kennisverspreiding en het beantwoorden van kennisvragen van ondernemingen en andere VLAIO Netwerk actoren alsook het onderling doorverwijzen verder vorm krijgen.

De afgelopen vijf jaar is er zowel door het departement EWI als door de instellingen een bijzondere inspanning geleverd om de rapportering van de besteding en de output van de IOF- en interfaceactiviteitsubsidies te optimaliseren naar kwantiteit en kwaliteit van de inhoud, hergebruik van de data voor beleidsanalyses waaronder de controle t.o.v. de vereisten in de regelgeving. De verbeteringen zijn gerealiseerd op de twee te onderscheiden rapporteringsonderdelen.

Het eerste deel betreft dat er, aanvullend op de reeds bestaande digitale tekstrapporten, gestandaardiseerde rapporteringsfiches zijn ontwikkeld in Excel, voorzien van o.a. geautomatiseerde controles t.o.v. de regelgeving, voor de financiële rapporteringen, de slaagpercentages en de samenstelling van de IOF-raden. Tevens is de rapportering over de succesverhalen van valorisatieresultaten van zowel hogescholen als universiteiten ingebed in het rapporteringsritme, waarna deze periodieke publicaties, teksten en filmpjes op de [homepagina van het FRIS-portaal](#) voor iedereen toegankelijk zijn.

Het tweede deel betreft de uitgebreidere geautomatiseerde realtime aanlevering van metadata van IOF-projecten, IOF-mandaten, octrooien en publicaties aan FRIS, waarvan zowel de kwaliteit als de kwantiteit verhoogde. Ook bij alle hogescholen is sinds november 2022 de technische connectie tussen hun DOSP voor metadata van hun onderzoek en FRIS gerealiseerd.

De niet-vertrouwelijke data van deze metadata zijn door iedereen te raadplegen via het FRIS-portaal, zie o.a. link naar IOF-projecten. [Zoeken | FRIS onderzoeksportaal \(researchportal.be\)](#).

Opdat deze kwalitatieve en kwantitatieve aanlevering van informatie en metadata ook in de toekomst een volgehouden inspanning zal blijven, is in de wijziging van de regelgeving nu opgenomen dat hiermee rekening wordt gehouden bij de goedkeuring van de rapportering en afrekening van de uitbetaling van de saldo's.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Hieronder worden de wijzigingen besproken per artikel van het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap. Onderstaande indeling van titels volgt de structuur van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap:

Definities en reikwijdte van het besluit (Art. 1 & 2)

In **artikel 1** van het wijzigingsbesluit worden er wijzigingen aangebracht in de definities van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap, ten gevolge van wijzigingen in andere regelgevingen en ten behoeve van een eenduidig begrip van de termen vermeld in hetzelfde besluit.

Bij punt 4° wordt in de definitie van 'interfacedienst' de verwijzing naar de codex hoger onderwijs gecorrigeerd.

Bij punt 16° wordt er voor de definitie van 'FRIS' verwezen naar de in 2022 in het W&I-decreet ingevoegde bepalingen over FRIS.

Daarnaast worden er, met respect voor de alfabetische volgorde zoals vermeld in het advies wetgevingstechniek, twee nieuwe definities ingevoegd:

punt 16/1° bevat een nieuwe definitie voor de term 'IOF-mandaat' zodat eenduidig is vastgelegd dat een valorisatieopdracht verschillend is van een onderzoeksopdracht. De definitie van een IOF-mandaat luit als volgt: "Een IOF-mandaat wordt opgenomen door een valorisatieprofessional die nauw samenwerkt met de interfacediensten van de universiteiten en de hogescholen, en die de onderzoekers ondersteunt en begeleidt om het technologiereadinessniveau (TRL) en commercieelreadinessniveau (CRL) van hun onderzoeksresultaten te verhogen. Het hoofddoel van een IOF-mandaat is de impact van de onderzoeksresultaten in de maatschappij te vergroten. Dat wordt bereikt door valorisatiegerichte activiteiten te leiden, zoals het bepalen van de intellectuele-eigendomsstrategie, het aantrekken van financiering die gericht is op valorisatie, het opzetten van samenwerkingen met de industrie, het sluiten van licentieovereenkomsten en het creëren van spin-offs. Bij al die activiteiten houdt de houder van een IOF-mandaat rekening met ethische en duurzaamheidsprincipes en de geldende regelgeving van de universiteiten en de hogescholen".

Hiermee wordt eveneens gevolg gegeven aan aanbeveling 10 van het evaluatierapport m.b.t. verduidelijken van de functievereisten van IOF-mandatarissen.

punt 18/1° bevat de definitie van de term 'onderneming' met een verwijzing naar het artikel I.1. van het vernieuwde Wetboek van economisch recht (afgekort WER).

De wet op de hervorming van het ondernemingsrecht heeft een modernere opvatting van het begrip "onderneming" in het Belgische recht geïntroduceerd. Tegelijkertijd werd de definitie van "onderneming" uitgebreid. Hierdoor omvat het begrip onderneming nu beter de uitgebreidere doelgroep van actoren waarmee de universiteiten en hogescholen samenwerken in hun valorisatieactiviteiten o.a. deze die met IOF en interfaceactiviteitenmiddelen worden gefinancierd.

De "onderneming" in de zin van artikel I van boek I van het WER verwijst naar:

- iedere natuurlijke persoon die zelfstandig een beroepsactiviteit uitoefent (bv. een eenmanszaak, een zaakvoerder vennootschap, een kunstenaar);
- iedere rechtspersoon (elke vennootschap, vzw of stichting);
- iedere andere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid (bv. een maatschap).

Het WER verduidelijkt eveneens welke actoren niet als "ondernemingen" worden beschouwd, meer bepaald:

- iedere organisatie zonder rechtspersoonlijkheid die geen uitkeringsoogmerk heeft en die ook in feite geen uitkeringen verricht aan haar leden of aan personen die een beslissende invloed uitoefenen op het beleid van de organisatie (bv. een feitelijke vereniging);
- iedere publiekrechtelijke rechtspersoon die geen goederen of diensten aanbiedt op een markt;
- overheden: de Federale Staat, de gewesten, de gemeenschappen, de provincies, de hulpverleningszones, de prezones, de Brusselse Agglomeratie, de gemeenten, de meergemeentezones, de binnengemeentelijke territoriale organen, de Franse Gemeenschapscommissie, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Het toepassingsgebied van het besluit, vermeld in artikel 2, wordt niet gewijzigd.

Definitie, doelstellingen en beheer van de Industriële Onderzoeksfondsen (Art. 3 - 5)

Artikel 3 van hetzelfde besluit wordt niet gewijzigd.

In **artikel 2** worden er meerdere wijzigingen aan het eerste lid van artikel 4 van hetzelfde besluit, aangebracht:

Om tegemoet te komen aan aanbeveling 1 van het evaluatierapport, om de finaliteit van de IOF-middelen preciezer te bepalen en consistent in de regelgeving op te nemen, wordt er gevraagd om te definiëren wat men bedoelt met economische en gemengd economisch-maatschappelijke valorisatie. Bij de “economische of economisch-maatschappelijke finaliteit” wordt nu de verdere specificatie “met een marktconform financieel rendement” toegevoegd. Hiermee wordt duidelijk gesteld dat het doel van de valorisatieactiviteiten met middelen uit de Industriële Onderzoeksfondsen is om marktconforme inkomsten te genereren voor de associatie.

Vervolgens wordt de term “onderzoeksmandaten” vervangen door term “IOF-mandaten” (waarvoor er in artikel 1 een definitie wordt toegevoegd) om zo een duidelijk onderscheid te maken tussen enerzijds de IOF-mandaten die bedoeld zijn voor een liaison functie met het oog op valorisatie en anderzijds de onderzoeksmandaten met een onderzoeksfunctie waarvoor de loonkosten in de IOF-projectkosten vervat zitten.

Het woord “loonkosten” is toegevoegd aan de besteding van de minimum 25% van de IOF-middelen, om een duidelijk onderscheid te maken met de andere bestedingen gespecificeerd in artikel 4, vierde lid punt “2° *projectkostenvergoedingen ter ondersteuning van IOF-mandaten.*”, alsook om te compenseren voor het informatieverlies ten gevolge van opheffen van de woorden “van onbepaalde duur” bij de wijzigingen van hetzelfde besluit van 24 mei 2019. Het opheffen “van onbepaalde duur” kaderde toen in de beslissing om ook IOF-mandaten met contracten van “bepaalde duur” toe te laten om (tijdelijke) pieken in werklast op te vangen.

Om te actualiseren naar de huidige praktijksituatie, wordt de vermelding van de twee types “junior mandaten en senior mandaten” opgeheven en vervangen door “minstens twee types” en wordt het verplicht uitwerken van een loopbaanbeleid in dit artikel opgenomen. Er was reeds bij de wijziging van hetzelfde besluit van 24 mei 2019, in artikel 19, toegevoegd dat de associaties voor de IOF-mandaten een loopbaanbeleid dienen op te nemen in hun IOF-reglement; daarnaast zijn er nu meerdere types IOF-mandaten actief, bv. AUGent en AKULeuven hebben beide een specifiek IOF-mandaat voor de hogescholen gecreëerd.

Ten slotte komt het belang van ervaring in de industrie sterker tot zijn recht door het in de zelfde zin, van de vereiste ervaringen van de kandidaten voor een functie als IOF-mandaathouder te vermelden, i.p.v. het, zoals voorheen, als aanbeveling in een aparte zin te formuleren. Hiermee wordt eveneens gevolg gegeven aan aanbeveling 10 van het evaluatierapport m.b.t. de functievereisten van IOF-mandatarissen.

In **artikel 3** wordt in artikel 5, §3, van hetzelfde besluit, de zin “Die regel geldt ook voor alle selectie- en adviescommissies die betrokken zijn bij de toekenning van de middelen, vermeld in artikel 9.” opgeheven. Deze zin is pas toegevoegd bij de wijziging van hetzelfde besluit van 24 mei 2019 om meer in overeenstemming te zijn met de bepalingen in het BOF-besluit. In de praktijk is vastgesteld dat er in de associaties in de valorisatiecontext de goodwill aanwezig is om te streven naar genderevenwicht in alle selectie- en adviescommissies, maar dat in de praktijk dit niet steeds haalbaar is, en aldus wordt deze regel als te streng bevonden. Deze beslissing van opheffen volgt tevens de aanbeveling 8 uit het evaluatierapport om in het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit na te gaan welke voorwaarden essentieel zijn en vervolgens de niet-essentiële voorwaarden te schrappen.

Definitie, doelstellingen en aanwending van de subsidie voor de interfaceactiviteiten (Art. 6 & 7)

Artikel 6 van hetzelfde besluit wordt niet gewijzigd.

In **artikel 4** wordt de terminologie van artikel 7 van hetzelfde besluit, geactualiseerd; dit om tegemoet te komen aan aanbeveling 1 van het evaluatierapport, om de finaliteit en de inzet van IOF- en interfaceactiviteitsmiddelen preciezer te bepalen en consistent in de regelgeving op te nemen (zie ook hoger, artikel 2):

- “bedrijfsleven” wordt vervangen door “het bedrijfs- en maatschappelijk leven”;
- “advisering” wordt vervangen door “en economisch-maatschappelijke advisering met een marktconform financieel rendement”;
- “valorisatie” wordt vervangen door “en economisch-maatschappelijke valorisatie met een marktconform financieel rendement”;

Gezien de wet op de hervorming van het ondernemingsrecht een modernere opvatting van het begrip “onderneming” in het Belgische recht heeft geïntroduceerd, wordt de terminologie in het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit geactualiseerd:

- “bedrijven” wordt vervangen door “ondernemingen”.

Strategisch plan (Art. 8)

In **artikel 5** zijn de wijzigingen in artikel 8 van hetzelfde besluit, over de inhoud van het strategisch plan opgenomen.

Zoals gesteld in de aanbevelingen 7 en 15 van het evaluatierapport om de betrokkenheid van de hogescholen in het verkrijgen van IOF-middelen te verhogen, wordt er nu expliciet gevraagd om de hogescholen te betrekken in het opstellen van de strategische en operationele doelstellingen en hun rol hierin te vermelden. Tevens dient nu de optimale interfacewerking binnen de associatie en op associatieniveau de ondersteuning van de hogescholen te bevatten.

Ook de finaliteit van IOF wordt nu in artikel 8 preciezer weergegeven (zie ook hoger, artikel 2) door expliciet te stellen dat het ruimere kader waarin het IOF dient te passen, het strategisch basisonderzoek en toegepast wetenschappelijk onderzoek van de associatie met een economisch of economisch-maatschappelijk doel en met een marktconform financieel rendement is.

De aanbeveling 19 van het evaluatierapport stelt dat de universiteiten en hogescholen in de associaties de afgelopen jaren inspanningen hebben geleverd inzake ‘demand pull’ en communicatie-initiatieven hebben opgestart om hun onderzoeksportefeuille inzichtelijk te maken voor derden, en zich nu dienen af te vragen waar ze deze inspanningen verder kunnen verfijnen om de boodschap die ze wilden overbrengen nog effectiever kunnen laten landen bij de bedrijven. In de wijze waarop de associatie tot een optimale samenwerking wil komen tussen de associaties onderling en in het kader van het VLAIO Netwerk dienen nu minstens het netwerken, de kennisverspreiding en het beantwoorden van kennisvragen van ondernemingen en andere VLAIO Netwerk actoren en het onderling doorverwijzen voor te komen.

De huidige strategische plannen lopen van 2019 tot 2023. De indiendatum van de nieuwe strategische plannen zou volgens het huidige besluit op 1 oktober 2023 zijn. Echter de nieuwe strategische plannen 2024-2028 dienen, conform artikel 8, §5, afgestemd te zijn op de inhoud van het voorliggend gewijzigd zelfde besluit en daarnaast ook rekening te houden met de individuele aanbevelingen van het evaluatierapport van 2023.

In de praktijk dienen de instellingen van de associatie samen de inhoud van hun strategisch plan 2024-2028 op te stellen en daarna doorloopt het binnen de instellingen van de associatie nog een formele goedkeuringsflow alvorens ze deze bij de overheid formeel indienen. Het spreekt voor zich dat de timing 1 oktober 2023 in de praktijk onrealistisch en niet haalbaar is. Daarom wordt de indiendatum van de nieuwe strategisch plannen 2024-2028 uitgesteld tot 1 februari 2024.

Subsidiëring (Art. 8/1-19)

In **artikel 6** worden er in “hoofdstuk V Subsidiëring” van hetzelfde besluit, twee artikelen ingevoegd. Het nieuwe artikel 8/1 vermeldt dat de minister bevoegd voor de innovatie, jaarlijks, binnen de perken van de uitgavenbegroting een subsidie vast legt voor de Industriële Onderzoeksfondsen van de

associaties. Het W&I-decreet vermeldt in artikel 57 §2, dat de Vlaamse Regering, jaarlijks, binnen de perken van de begrotingskredieten, subsidies verleent aan de Industriële Onderzoeksfondsen, de interne bestemmingsfondsen van de associaties. Echter op basis van het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit, is de bevoegdheid van het vastleggen van de subsidies in de uitgavenbegroting, gedelegeerd aan de minister bevoegd voor de innovatie en wordt nu expliciet in hetzelfde besluit vermeld.

Het nieuwe artikel 8/2 vermeldt dat de subsidiebedragen van art 8/1 jaarlijks worden geïndexeerd binnen de perken van de begrotingskredieten die zijn vastgelegd in de uitgavenbegroting, volgens de formule, vermeld in artikel III.5, §9, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013. In de praktijk gebeurde de indexatie al, gezien in de begrotingsdecreten de 80% looncomponent voor de IOF-middelen reeds was opgenomen. Nu wordt dat ook expliciet in hetzelfde besluit vermeld.

In **artikel 7** worden in artikel 9 van hetzelfde besluit de bedragen voor de gegarandeerde minimumpercentages van de van de totale subsidie voor IOF voor de 3 kleinste associaties als volgt aangepast: 1° Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw: 10,41% wordt verlaagd naar 10,25%; 2° Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg vzw: 4,00% blijft behouden; 3° Universitaire Associatie Brussel vzw: 9,51% wordt verhoogd naar 9,75%.”. Hiermee worden bovenstaande cijfers in evenwicht gebracht met de prestaties van de voorbije vijf jaar.

In **artikel 8** worden in artikel 10 van hetzelfde besluit de bepalingen van de parameters verder verfijnd als volgt:

Bij de parameters 1, 2 en 4 wordt er voor de berekeningswijze verwezen naar het BOF-besluit. De referentieperiode die hierin wordt gehanteerd is per parameter verschillend en verschilt daarnaast ook nog van de referentieperiode vermeld in artikel 1, 6°, van hetzelfde besluit: ‘referentieperiode : de periode die loopt vanaf het begrotingsjaar n-6 tot en met het jaar n-2, waarbij n staat voor het jaar waarin de overeenkomstig hoofdstuk V becijferde verdeelsleutel wordt toegepast’. Voor de duidelijkheid wordt nu bij de parameters 1, 2 en 4 expliciet vermeld dat de berekeningen gebeuren met het glijdende tijdvenster als referentieperiode zoals vermeld in het BOF-besluit.

In artikel 10, §2, wordt voor parameter 2 de verwijzing naar de artikelen uit het BOF-besluit aangepast om de berekeningswijze weer gelijk te stellen met de werkwijze die gehanteerd werd tot 2018 en daarnaast eveneens in overeenstemming te brengen met de wijzigingen van het BOF-besluit van 18 augustus 2019.

In artikel 10, §6, 2°, wordt voor de criteria bij de oprichting van een spin-offbedrijf, de “billijke vergoeding voor de overgedragen technologie en kennis” explicieter vermeld als volgt: ‘2° hetzij via een exclusieve licentieovereenkomst aan de nieuw opgerichte vennootschap waarin voorzien wordt in een exclusief gebruiksrecht van technologie en kennis tegen marktprijs. Dat moet blijken uit ondertekende en gedateerde contractuele documenten.’

Artikel 11 van hetzelfde besluit wordt niet gewijzigd.

In **artikel 9** wordt in artikel 12 van hetzelfde besluit een actualisatie van de bevoegdheden van de minister aangebracht.

In **artikel 10** wordt in artikel 13 van hetzelfde besluit, de Vlaamse Regering vervangen door de minister bevoegd voor de innovatie, om jaarlijks, binnen de perken van de uitgavenbegroting een subsidie vast te leggen voor de interfaceactiviteiten van de associaties. Het W&I-decreet vermeldt in artikel 56/3, dat de Vlaamse Regering een subsidie ter beschikking stelt van de interfaceactiviteiten. Echter op basis van artikel 29 van het IOF-en-interfaceactiviteitenbesluit, is de bevoegdheid van uitvoering van dat besluit door de Vlaamse Regering gedelegeerd aan de minister bevoegd voor de innovatie. Het vastleggen van de subsidies IOF en interfaceactiviteiten in de uitgavenbegroting, is bijgevolg door

de Vlaamse Regering gedelegeerd aan de minister bevoegd voor de innovatie, en dit wordt nu expliciet in artikel 13 van hetzelfde besluit vermeld.

In **artikel 11** wordt een artikel 13/1 ingevoegd in hetzelfde besluit, waarin wordt vermeld dat de bedragen van de subsidie, vermeld in artikel 13, jaarlijks worden geïndexeerd binnen de perken van de betreffende begrotingskredieten die zijn vastgelegd in de uitgavenbegroting, volgens de formule, vermeld in artikel III.5, §9, eerste lid, van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013. Gezien in de praktijk 80% van de interfaceactiviteitensubsidies worden besteed aan personeelskosten is het essentieel deze ook te indexeren conform de werkwijze voor IOF. De subsidies interfaceactiviteiten bedragen jaarlijks minder dan 10% van de jaarlijkse IOF-subsidies. De twee type subsidies vormen een complementair duo en dus is het aangewezen dat ze beide hetzelfde ritme volgen in aanpassingen van de subsidiebedragen en indexeringen. Daarnaast bevatte het artikel 14 van hetzelfde besluit reeds de vermelding om het gegarandeerd minimumbedrag van de interfaceactiviteitensubsidies te indexeren. De indexering van het volledige bedrag van de interfaceactiviteitensubsidies wordt nu expliciet in hetzelfde besluit vermeld.

De artikelen 12 en 13 van hetzelfde besluit worden niet gewijzigd.

In **artikel 12** wordt de tekst van artikel 14 van hetzelfde besluit vervangen door een tekst waarin, zoals geadviseerd door taaladvies, de benamingen van het wetenschappelijk personeel met kleine letters worden geschreven i.p.v. hoofdletters. Vervolgens worden technische actualisaties verwerkt voor het aandeel voor alle associaties inzake interfacesubsidies, berekend op basis van personeelscijfers van 2018-2022:

- 1° de Associatie Katholieke Universiteit Leuven vzw: 40,58% wordt verhoogd naar 40,88%;
- 2° de Associatie Universiteit Gent vzw: 31,99% wordt verlaagd naar 31,47 %;
- 3° de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen vzw: 12,25% wordt verhoogd naar 12,36 %;
- 4° de Associatie Universiteit-Hogescholen Limburg vzw: 4,28% wordt verhoogd naar 4,49 %;
- 5° de Universitaire Associatie Brussel vzw: 10,90% wordt verlaagd naar 10,80 % van de subsidie.

Ter vereenvoudiging van de procedure voor de berekening van het gegarandeerde minimum van de interfaceactiviteitensubsidies, is er geopteerd om een percentage te vermelden, i.p.v. een te indexeren bedrag. Immers met het nieuwe artikel 13/1 van hetzelfde besluit wordt nu het totale subsidiebedrag interfaceactiviteiten geïndexeerd. De rationale is dat een aandeel van minstens 5% nodig is als overheidssteun om een professionele interfaciedienst te realiseren. Door nu 5% als gegarandeerd minimumaandeel te vermelden in hetzelfde besluit is het doel van een gegarandeerd minimumbedrag ter ondersteuning van interfaceactiviteiten van AUHL weer hersteld en duurzaam verankerd. (AUHL had de voorbije 5 jaar geen aanvullende bijdrage meer ontvangen.)

In **artikel 13** worden in artikel 15 van hetzelfde besluit met betrekking tot de maxima van reserveopbouw en type reserves, wegens wijzingen in verwante regelgeving, meerdere aanpassingen uitgevoerd als volgt:

Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 november 2013 betreffende de algemene regels inzake subsidiëring, als ook het rekendecreet en haar uitvoeringsbesluiten werden opgeheven en vervangen door de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (VCO) en het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 (BVCO). Echter de bepalingen inzake de reservevorming bij subsidies vermeld in artikel 72 van het BVCO, laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2022 en inwerking van 1 januari 2023, is niet van toepassing op de instellingen hoger onderwijs, daar in het VCO in artikel 5 is vermeld dat de artikelen met betrekking tot subsidies (artikel 72 t.e.m. 76) niet van toepassing zijn op de instellingen hoger onderwijs.

De hoger onderwijsinstellingen volgen de regelgeving met betrekking tot reservevorming van de Codex Hoger Onderwijs, en afhankelijk van de aard van de bijkomende subsidie, de specifieke regeling opgenomen in een besluit Vlaamse Regering of in een beheersovereenkomst.

De algemene regel voor de werkingsmiddelen en investeringsmiddelen die de hoger onderwijsinstellingen vanuit AHOVOKS ontvangen, is dat er reservevorming mogelijk is op voorwaarde dat de middelen bestemd worden voor gelijkaardige doeleinden. Hierop staan er in de CHO geen maxima, noch minima.

Daarom zijn er voor de subsidie Industriële Onderzoeksfondsen in hetzelfde besluit bepalingen opgenomen over de maxima van reservevorming: 'De aan het IOF toekomende middelen die na afloop van het kalenderjaar in kwestie niet zijn toegewezen, kunnen met behoud van bestemming worden overgedragen naar de begroting van de associatie van het daaropvolgende jaar voor een maximum van 20% van de subsidie van jaar n en gecumuleerd maximaal 50% van het subsidiebedrag van jaar n.

Binnen de bepalingen van het tweede lid, kan er een sociaal passief ten laste van de subsidie aangelegd worden, dat gecumuleerd maximaal 5% van het subsidiebedrag van jaar n bedraagt.'

Gezien de recente civiele nood situatie ten gevolge van de COVID-pandemie, is het mogelijk dat er associaties zijn waar de huidige IOF-reserves (tijdelijk) hoger zijn dan de bovenstaande bepalingen toelaten. Daarom wordt er een zesde lid aan artikel 15 toegevoegd, waarin aan deze associaties wordt gevraagd om in hun strategisch plan, een afbouwscenario te voorzien om uiterlijk tegen 31 december 2027 aan bovenstaande bepalingen te voldoen.

Met bovenstaande wijzigingen wordt eveneens gevolg gegeven aan aanbeveling 8 van het evaluatierapport.

Artikel 16 van hetzelfde besluit wordt niet gewijzigd.

In **artikel 14** wordt in artikel 17 van hetzelfde besluit de uitbetaling van het saldo van de IOF-subsidies gewijzigd. 10% van de subsidie wordt betaald na de goedkeuring van de rapportering van jaar n, die digitaal in jaar n+1 wordt aangeleverd en 10% wordt betaald na de goedkeuring van de data van jaar n die in realtime geautomatiseerd aan FRIS worden aangeleverd. Als de rapportering van een associatie niet voldoet, krijgt de associatie, na de vaststelling, één maand de tijd om de rapportering te vervolledigen. De 10% van de subsidie wordt pas ingehouden indien de associatie niet tijdig de ontbrekende informatie kwaliteitsvol aanlevert.

Zoals in 2.A. Algemene toelichting is vermeld, zijn er de afgelopen vijf jaar bijzondere inspanningen geleverd om de rapportering van de besteding en de output van de IOF- en interfaceactiviteiten-subsidies te optimaliseren naar kwantiteit en kwaliteit van de inhoud, hergebruik van de data voor beleidsanalyses waaronder de controle t.o.v. de vereisten in de regelgeving. Opdat deze kwalitatieve en kwantitatieve aanlevering van informatie en metadata ook in de toekomst een volgehouden inspanning zal blijven, is in de regelgeving opgenomen dat hiermee in de toekomst wordt rekening gehouden bij de goedkeuring van de rapportering en afrekening van de uitbetaling van de saldo's.

In **artikel 15** wordt in artikel 18 van hetzelfde besluit de technische actualisatie van de Kaderregeling betreffende staatssteun vermeld.

In **artikel 16** worden in artikel 19 van hetzelfde besluit de bevoegdheden van regeringscommissarissen gecorrigeerd, namelijk toezicht op de instellingen: universiteiten en de hogescholen en niet toezicht op de associaties.

Informatieplicht (art. 20 en art.20/1)

In **artikel 17** worden in artikel 20 van hetzelfde besluit, de volgende wijzigingen aangebracht:

De bevoegdheden van de minister worden telkens geactualiseerd.

Daarnaast wordt er in §2, over de rapportering over de realisaties op het vlak van de samenwerking tussen de associaties onderling en in het kader van het VLAIO Netwerk, toegevoegd dat dit rapport tevens, zoals het nu al gebeurt, de geplande activiteiten voor jaar n+1 dient te bevatten.

In **artikel 18** worden in artikel 20/1 van hetzelfde besluit wijzigingen aangebracht m.b.t. het voortschrijdend inzicht uit de praktijk, het opheffen van paragrafen m.b.t. taken die reeds gerealiseerd zijn, aanpassingen m.b.t. de Nederlandse taal o.a. na taaladvies en tenslotte telkens een actualisatie van de bevoegdheden van de minister.

Monitoring en evaluatie (art. 21)

In **artikel 19** worden in artikel 21 van hetzelfde besluit de volgende wijzigingen aangebracht:

In §1 wordt de timing van de volgende evaluatie vervroegd i.p.v. het laatste jaar van de looptijd van het strategisch plan (huidig 2023 en toekomstig 2028) naar de periode vanaf de zesde maand van het voorlaatste jaar en de eerste 4 maanden van het laatste jaar van de looptijd van het strategisch, nl. plan 1 juni 2027 tot uiterlijk 30 april 2028. Dat is nodig opdat het evaluatierapport uiterlijk 30 april 2028 kan opgeleverd worden. Zodoende is het mogelijk om de gesprekken met de belanghebbenden over de mogelijke wijzigingen van hetzelfde besluit, tijdig af te ronden en reeds meerdere stappen in de administratieve procedure voor wijzigingen van hetzelfde besluit, nog voor het zomerreces te realiseren.

In punt §1, 3° wordt de vermelding van een systeemevaluatie toegevoegd, zoals aangekondigd in de Vlaams Brede Heroverweging van 2021.

Vervolgens wordt er telkens een actualisatie van de bevoegdheden van de minister aangebracht.

Met artikel 21 voldoet hetzelfde besluit aan de vereisten van artikel 76/1 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019, laatst gewijzigd bij het besluit van de Vlaamse Regering van 28 oktober 2022 en met inwerkingtreding op 1 jan 2023, met betrekking tot de evaluatie van niet-automatische subsidies.

Slotbepalingen (art. 22-29)

De artikelen 22, 27 en 28 van hetzelfde besluit worden niet gewijzigd (artikelen 23 tot 26 werden reeds eerder opgeheven).

In **artikel 20** wordt in artikel 29 van hetzelfde besluit een actualisatie van de bevoegdheden van de minister aangebracht.

In **artikel 21** wordt de minister vermeld die bevoegd is voor de uitvoering van het wijzigingsbesluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Met deze beslissing wordt de regelgeving voor de subsidie IOF en interfaceactiviteiten geactualiseerd.

Deze subsidie is reeds voorzien in de jaarlijkse uitgavenbegroting BA EBO 1EFB 2MS-IS. In 2023 bedraagt de IOF-subsidie 61.524.000 euro en de subsidie voor de interfaceactiviteiten 5.299.000 euro.

Het positief advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 29/08/2023 met referentie MAV/KMI/23/330/083 - KRAB2023003350.

Het begrotingsakkoord werd aangevraagd op 8 september 2023.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorliggend ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of het personeelsbudget van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Volgend op de principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering van dit ontwerp van besluit wordt het advies van de Raad Van State gevraagd over het voorliggend ontwerp van besluit.

Na verwerking van de opmerkingen van de Raad Van State, wordt een finale versie van het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap, voorgelegd aan de Vlaamse Regering voor definitieve goedkeuring.

Na definitieve goedkeuring van het voormelde besluit door de Vlaamse Regering, laat de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw het voormelde besluit publiceren in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap;
- 2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen, VARIO, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig kalenderdagen.
- 3° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlage 1_4: ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 29 mei 2009 betreffende de ondersteuning van de Industriële Onderzoeksfondsen en de interfaceactiviteiten van de associaties in de Vlaamse Gemeenschap
Bijlage 2_4: Evaluatierapport
Bijlage 3_4: Advies IF